

DURO PERLIĆ: Drniški amarcord *Šibenski list i Slobodna Dalmacija, Šibenik, 2015.*

Duro Perlić više od trideset godina objavljuje kratke novelete i crtice u različitim medijima, najviše u Drnišu i Šibeniku. Plod njegove velike ljubavi prema zavičaju su njegove prve dvije knjige *Drnišanac* (2009.) i *Drnišanac 2* (2012.), a ovih dana izašla mu je i treća pod naslovom ***Drniški amarcord***. To je zapravo zbirka kratkih i toplih priča pisanih drniškom ikavicom koje je autor objavljivao u *Šibenskom listu*, u kojima na jedan neobičan, jednostavan i topao način opisuje ljude i običaje drniškog kraja. On to čini odgovorno, s puno ljubavi i snagom istinskog poznavatelja svoga zavičaja, vodeći računa da ne naruši ništa od onoga što je stoljećima krasilo Drniš, njegove ljude i njegovo okruženje.

U autorovim pričama isprepliću se različiti osjećaji, a najviše osjećaji ljubavi, nade i dobrote. Njegova je namjera jasna: želi podsjetiti čitatelje na Drniš kakav je nekada bio, na običaje toga kraja koji su se izgubili u povijesnim mijenama kojima je ovaj kraj obilovao, te na neke tzv. obične ‘male ljude’ koji su činili jezgra života i običaja grada.

Perlić je u ovim crticama i noveletama sačuvao sjećanja na dio povijesti grada, ali ne kao kroničar povijesnih zbivanja, nego kao promatrač i aktivni sudionik života u Drnišu kakav je bio šezdesetih, sedamdesetih, osamdesetih i devedesetih godina 20. stoljeća, pa sve do današnjih dana. To je veliko razdoblje jedne mladosti koja je uvijek bila u pokretu i u traženju nekih novih i samo njima znanih sadržaja iz kojih su se rađale nove ljubavi, nova druženja i poznanstva, kao i sve ono što ide uz pjesmu, zadovoljniji i sretniji život.

U ***Drniškom amarcordu*** naći ćete na stotine riječi koje su bile sastavni dio života i življenja ljudi toga kraja, a koje su danas gotovo zaboravljene, poput *brime, drčina, ražentavati, paprčnjak, vidro, kuruz, resti, rećina, barenko, škalja, tute, komaće, redinje, škurja, kar, đandinera, štala, parip, kosir, vile, grablje, rogulje, ular, praklječa, sukanac, prešlica, sić, ka(j)in, vućija, dota, vinika* i još stotine drugih kojih više nema, jer više nema ni konja, ni polja, ni kara ni kukuruza, ni ovaca, ni zelenih livada, ni običaja koji su vezani uz te riječi, kao što su prosidba i ženidba, Božić, Uskrs (na kojima su se ljudi okupljali zbog druženja, prodaje stoke i drugih aktivnosti toge vremena i tog podneblja). Autor je lijepo, plastično i jednostavno u svoj govor unio i niz detalja koji su vezani uz običaje, poput udaje i dote. Plastično je naveo što sve tada mlada donosila u dotu, a nosila je lancune,

šugamane, kanavače, dasku za pranje, vidro, prakljaču, štramac, sić, vučiju, preslicu, vrteno, kain. Na mnogim stranicama ove veoma zanimljive knjige pronaći ćete više toplih riječi vezanih uz ljubav i dobrotu, poput ljubavi između babe i unuka (kad unuk traži od babe karamelu, ona će mu reći „*Uzmi, srićo babina*“).

U našoj književnosti nitko do sada, osim **Zdravka Pilića**, u publicistici (*Kužina babe Tonke I. i II. dio*) i **Vjekoslava Kaleba**, u književnosti (*Novele*) nije tako vjerno, sadržajno i emotivno opisao Dalmatinsku Zagoru, njezine ljude i običaje, kao što je to uradio Đuro Perlić u ***Drniškom amarcordu***. Kada autor opisuje drniški sajam, uspoređujući npr. nekadašnji i današnji sajam, podsjeća nas na mnoge zaboravljene predmete i riječi toga vremena. To radi toliko jednostavno i slikovito, kao da se događa sada, pred našim očima: sve je nekako živo, blisko, sadržajno, nježno, s puno ljubavi i topline.

Ova knjiga trebala bi se naći u svakoj domaćoj biblioteci svakog Drnišanina i žitelja Dalmatinske Zagore, svakog Šibenčanina, Sinjanina, svakog Dalmatinca u dijaspori. ***Drniški amarcord*** je *spomenar* i neodvojivi dio naše nacionalne kulturne baštine, i zato mu je mjesto i svim našim gradskim i sveučilišnim knjižnicama. Knjiga je značajna ne samo čitateljima, nego i povjesničarima, leksikolozima, dijalektolozima, etnolozima, etimolozima i etnografima, jer će u njoj pronaći dosta građe o jednom gradu i njegovim gravitirajućim mjestima, o njegovim žiteljima koji su živjeli i skromno i sretno i zadovoljno i s puno razumijevanja i strpljenja, iz čega su se granale nove ljubavi prema životu i zavičaju.

Velimir Karabuva